

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Capitvlo Tervisino.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20020

curret, sicut summa contenti, tantundem
in festo beatæ Mariæ Magdalenaꝝ procura-
tionis nomine recepturi si ad monasterium
accederint supradictum, ad protectionem
eiusdem monasterij, secundum quod de ju-
re tenentur, dantes operam efficacem. Ut
ergo super hoc nulla possit in posterum via
patere calumniaꝝ mandavimus ut prædictus
nobilis & uxor ipsius per authenticum ins-
trumentum Abbati & conventui monasterij
eiusdem promittant se id firmiter serva-
turos, suos nihilominus successores ad hu-
jus rei observantiam obligantes, & ad ma-
jorem cautelam faciant hoc per carissi-
mum in Christo filium nostrum illumitem
Regem Francorum auctoritate regia con-
firmari. Ideoque discretioni vestra per apo-
stolica scripta mandamus quatenus post-
quam nobilis memoratus & uxor sua litte-
ras secundum formam concederint supra-
dictam, eundem nobilem juxta formam
Ecclesie ab excommunicationis vinculo
absolvatis quo propter idem negotium no-
stra est auctoritate ligatus, injungentes
eidem sub debito præstiti juramentum ut ad
impertrandam super hoc confirmationem
regiam det operam bona fide. Abbatem
verò & conventum prædictos ab omni de-
crevimus impetitione cessare, omnemque
remittere quaestionem quæ ipsis adversus
nobilem sacerdotium super damnis & inju-
riis competebat; decimus de Dornitaco
duntaxat exceptis, super quibus eis satis-
fieri volumus & mandamus. Quod si non
omnes &c. Datum Laterani 11. Idus Apri-
lis, pontificatus nostri anno sextodecimo.]
Nos autem, ut promisimus, volentes, si-
cuit decuit, mandatum apostolicum admis-
sione, mediante venerabili Patre Rober-
to tituli sancti Stephani in Cœlio monte
Presbytero Cardinale apostolica sedis Le-
gato, solemni coram eo præstito corpora-
liter sacramento concessimus quod pacem
prefcriptam cum maxima deliberatione
a Domino Papa & Cardinalibus ordina-
tam observabimus bona fide, & literis
præsentibus ad prædicta pacis observatio-
nem successores & heredes nostros in per-
petuum obligamus, volentes modis omni-
bus & liberaliter concedentes ut supra-
scriptæ pacis forma à nobis & successori-
bus & heredibus nostris in æternum firmi-
ter & inviolabiliter penitus observetur. Ut
igitur quæ prædicta sunt majori gaudent
firmitate, ita omnia . filia nostra lauda-
vit, & nos ea præsenti scripto & sigillorum
nostrorum appositione roboravimus. Ac-
cūm apud Leigniacum castrum anno gra-

tæ millesimo ccccxi. mense Octobri.]
Inde est quod sanctitatem vestram quod hu-
milius possumus exoramus quatenus pa-
cem istam per vos & à vobis factam ita dig-
nemini confirmare quod firma & stabilis
permaneat in æternum.] Nos igitur preci-
bus vestris favorem, benivolum impenden-
tes, id auctoritate apostolica confirmamus
& præsentis scripti patrocinio communici-
mus. Nulli ergo &c. confirmationis &c. Si
quis autem &c. Datum Laterani 14. Non.
Ianuarij, pontificatus nostri anno decimo-
sesto.

CAPITVLO TERVISINO.

Licet dilectus filius magister Maximus
Notarius noster & collega ipsius,
per quos inquisitionem quam venerabilis
frater noster Cremonensis Episcopus, tunc
apostolica sedis Legatus, fecerat contra
venerabilem fratrem nostrum Episcopum
Teruisinum, ac etiam illam quæ primò
contra eundem facta extitit auctoritate
bonæ memorie Albanensis electi apostoli-
cae sedis Legati, examinari mandavimus,
eiusdem Cremonensis processum exigente
iustitia irritarint, & nos postmo dum quod
super hoc factum exitit ab eisdem duxer-
imus approbandum, quia tamen eundem
Episcopum propter alienaciones quasdam
& debita quibus suam dicebatur Ecclesiam
onerasse habuimus de dilapidatione suspec-
tum, super hoc venerabilibus fratribus
nostris Patriarcha Gradenſi & Episcopo
Castellano direximus scripta nostra. Qui
juxta formam sibi traditam procedentes,
veritatem super iis & alii per Teruisinos
Canonicos juramento præstiro sollicitè in-
quisitam sub suis nobis destinavere figillis,
certo termino ipsi Episcopo assignato quo
personaliter vel per procuratorem idoneum
nistro se confectui præsentaret. Ipso igitur in nostra præsentia constituto,
& inquisitione facta per Patriarcham &
Episcopum antedictos pleniùs intellecta,
nobis manifestè innotuit per eandem vetus
debitum quo tenetur Ecclesia Teruisina
tredecim millium librarum summam attin-
gere, computatis usuris, ac præfatum E-
piscopum debito ipso in quinque librarum
millibus ampliato, molendinum quoddam
Ecclesie ipsi perutile octingentarum libra-
rum pretio vendidisse, ac sustinuisse vas-
fallos suos circa duorum millium librarum
valentiam alienare de feudis quæ ab Ec-
clesia tenebant eadem, data ipsi Episcopo
juxta Teruisinæ civitatis statutum pretij
sexta parte; quamquam & à subditis suis
quædam

Epif. 160.
De negotio E-
piscopi Teru-
sin. fuit.
Vide supra p. 19.

quadam reperit pro collecta, & episcopij redditus circa duo milia librarum valent annuatim. Civibus etiam Teruisinis teloneum ipsi Ecclesiae auferentibus se nequaquam opposuit, ut debebat, quin immo illud duobus millibus librarum aestimari obtinuit ab eisdem: quamquam de ipsa pecunia nihil reperit, nisi quod commune septingentas libras, quas extorque-re nitebatur ab ipso, sibi recompen-savit exillis. Ad hæc, post confirmationem suam nobili viro Guercio duo millia librarum, Ecclesiae sua onere non considerato, do-navit, quietem propriam ipsius Ecclesiae dispendio satagens procurare. Etsi ergo eundem Episcopum ab administratione possemus meritò removisse, utpote qui de dilapidatione non suspectus sollempmodo, verum etiam procudubio culpabilis est in-ventus, quia tamen vexationes quas ad dicto Guercio pertulisse dinoscitur aliqua-tenus extenuant culpam ejus, & quia etiam à vobis testimonium sibi laudabile perhibetur, eum, rigore juris mansuetude-ne temperato, adhuc in administratione ipsa duximus tolerandum, volentes cum evangelico illo agricola experiri utrum ar-boru hujusmodi fructum missis circa eam stercoribus sit fractura; ut dimittamus ean-dem, siquidem fructum fecerit expecta-tum, alioquin ipsam, ne terram inutiliter occupet, succidamus. Ne autem Ecclesia saepedicta sub voragine pereat usurarum, ipsius necessitate ac utilitate penatis, li-entiam dedimus Episcopo memorato ut cum consilio dilectorum filiorum Iordanii Prioris sancti Benedicti & Iacobi Archidiaconi Paduani & assensu vestro, tantum de possessionibus ejusdem Ecclesiae remo-tioribus ac minus utilibus alienet quod-de-cem millia librarum veteris debiti de pre-tio solvi valeant earundem, omnem aliam alienationis speciem penitus interdicentes eidem; ita ut ipso jure contractus aliena-tionis sit irritus, si quem fortè alium à pra-di-cto de bonis Ecclesiae saepedicta præsumperit attentare. Ipse verò sic suas moderetur expensas quod mille libras proprij debiti de proventibus solvat episcopalibus annuatim quoisque totum fuerit perfolu-tum, ac usuras trium millium librarum, quæ remanent de antiquo, interim excrefere non permittat; proviso sollicitè ut dictarum possessionum pretium in soluti-nē debiti prænotati sine diminutione qua-libet convertatur. Ideoque discretioni ve-stre per apostolica scripta mandamus qua-tus ipsi, quem ad vos cum favore gratia-

Tom. II.

nostra remittimus, in his & aliis quæ ad ejus spectante officium fideliter assistatis, impendentes ei consilium & auxilium op-portunum. Datum Laterani v. Idus Ianua-rii, pontificatus nostri anno decimo sexto.

In eundem modum scriptum est Iordanio Priori sancti Benedicti & Iacobo Archidiacono Paduano usque & quia etiam à Capitulo suo testimonium sibi laudabile &c. usque ut cum consilio vestro & assensu Capituli sui tantum de possessionibus &c. usque con-vertator. Ideoque discretioni vestre per apostolica scripta mandamus quatenus prædicta faciat ab ipso Episcopo firmiter observari, alioquin eundem ab administra-tione curetis sublatu appellationis obsta-culo removere. Datum ut suprà.

*ARCHI EPISCOPO STRIGONIENSI
& universi Episcopis in Vngaria constitutis.*

IN illis non modicum superabundat ini-quitas qui presumunt Christos Domini tangere, in Prælatis Ecclesiæ malignantes. Sane intelleximus quosdam Vngaros in tantum prorupisse furorem quod inter alia quæ commiserunt enormia, in venerabili fratrem nostrum Colocensem Archiepiscopum manus præsumperunt incire temerè violentas, & audacter delævientes in gregem, qui non timuerant in pastorem, ipsius Archiepiscopi clericos necnon & monachos verberibus, dannis, & alis injuriis afflixerunt. Volentes igitur eosdem sacrilegos in præsenti confundi, si forte re-sipiscant, ne pereant in futuro, fraternita-ti vestre per apostolica scripta mandamus quatenus si est ita, ipsos singulis diebus do-minicis & festis, pulsatis campanis, & candelis accensis, per vestras dioceses ex-communicatos denuntiari publicè faciat & tamdiu ab omnibus archiis evitari &c. usque absolvendi. Vos denique, fratres Archiepiscopi ac Episcopi &c. Datum Late-rani vii. Idus Ianuarii, pontificatus nostri anno decimo sexto.

In eundem modum scriptum est nobilibus vi-ris universi Ducibus Polonia usque & alijs injuriis afflixerunt. Quia verò dignum est ut suffragii & folatio careant devotorum qui se adverteri Dei ministros in tantæ indevo-tionis malitiam erexerunt, nobilitatem ve-stram rogandam duximus & monendam, per apostolica scripta mandantes quatenus si quos de memoratis sacrilegis ad vos con-fugere forte contigerit, eos in vestra salutis dilucidum nullatenus admittatis, ne illicito favore, quod ab sit, eorum videamini communicare peccatis. Datum ut suprà.

M M m m

Epi. 161.
Adversis eos
qui manus in-
jiciunt in Cle-
rico.